

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Sayın Mahinur Özdemir Göktaş tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ve talep ederim. 14.10.2026

Ayhan BARUT**Adana Milletvekili**

Özel gereksinimli ve kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim gören öğrencilerin eğitim hakkında eşit biçimde yararlanabilmesi, yalnızca sınıf içindeki eğitim hizmetlerine değil, eğitim kurumlarına güvenli, erişilebilir ve kesintisiz biçimde ulaşabilmelerine de bağlıdır. Anayasa'nın 10'uncu maddesinde kanun önünde eşitlik ilkesi düzenlenmiş; çocuklar ve engelliler için alınacak özel tedbirlerin eşitlik ilkesine aykırı sayılamayacağı hükme bağlanmıştır. Anayasa'nın 42'nci maddesinde ise kimsenin eğitim ve öğrenim hakkında yoksun bırakılamayacağı belirtilmiştir.

5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun'un 15'inci maddesinde, engellilerin eğitim almasının hiçbir gerekçeyle engellenemeyeceği hüküm altına alınmış; engellilerin özel durumları ve farklılıkları dikkate alınarak yaşadıkları çevrede, bütünleştirilmiş ortamlarda ve ayrımcılığa uğramaksızın eğitim imkânlarından yararlandırılmaları esası benimsenmiştir.

Türkiye'nin taraf olduğu Birleşmiş Milletler Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşme de engelli bireylerin eğitim hakkının eşitlik temelinde güvence altına alınmasını ve gerekli düzenlemelerin yapılmasını öngörmektedir. Okul servis hizmetlerinin yürütülmesinde de öğrencilerin güvenliğinin, eğitim hakkına erişiminin ve ilgili mevzuatın gereklerinin gözetilmesi gerekmektedir. Özel gereksinimli öğrencilerin eğitim kurumlarına ulaşımında karşılaşılan engeller, yalnızca bir taşımacılık sorunu olarak değerlendirilemez; öğrencinin eğitim hakkı, eşitlik ilkesi ve ayrımcılığın önlenmesi bakımından da ele alınmalıdır.

Bu kapsamda, Adana ili Seyhan ilçesinde bulunan Petrol Ofisi İlkokulu'nda kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim gören özel gereksinimli bir öğrencinin okul servisinden yararlanmak istemesine rağmen servise alınmadığı yönündeki konu tarafımıza iletilmiştir. İletilen bilgilere göre, söz konusu okulun servis araçlarından biri, öğrencinin ikamet ettiği siteye gelmekte ve aynı apartmanda yaşayan başka bir öğrenciyi taşımaktadır. Buna karşın özel gereksinimli öğrencinin aynı servisten yararlanmasına izin verilmediği ileri sürülmektedir.

Özel gereksinimli öğrencilerin eğitim hakkı, yalnızca okula kayıt yaptırmaları ve sınıf içinde eğitim almalarıyla sınırlı değildir. Bu öğrencilerin okula güvenli ve düzenli biçimde ulaşabilmeleri, eğitim hizmetlerinden eşit koşullarda yararlanabilmeleri ve ailelerinin ayrımcılık iddiaları karşısında etkili bir başvuru ve çözüm mekanizmasına erişebilmeleri de kamusal sorumluluğun bir parçasıdır. Aile yılı ilan edilen bu dönemde özel gereksinimli öğrencinin ve ailesinin yaşadığı mağduriyetin çözümü, benzer sorunların bir daha tekrarlanmaması, kalıcı düzenlemeler yapılması ve etkin denetim sağlanması için herkesin ve tüm kurumların sorumlulukla hareket etmesi gerektiği açıktır.

Bu bağlamda,

- 1- Adana ili Seyhan ilçesindeki Petrol Ofisi İlkokulu'nda öğrenim gören özel gereksinimli öğrencinin okul servisinden yararlandırılmadığı yönündeki Milli Eğitim Bakanlığı'na yapılan başvuru ve ortaya çıkan sorunlardan bilginiz var mıdır?
- 2- Söz konusu olay hakkında Adana Valiliği, Adana İl Millî Eğitim Müdürlüğü veya Seyhan İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü tarafından herhangi bir inceleme yapılıp yapılmadığına bakılmaksızın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın da müdahil olması sağlanacak mıdır?
- 3- Özel gereksinimli veya kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim gören öğrencilerin okul servislerinden yararlanmasına ilişkin olarak Bakanlığınızın belirlediği özel usul ve esaslar nelerdir? Bu öğrencilerin gereksinimlerine uygun, güvenli ve erişilebilir ulaşım hizmeti almalarını sağlamak üzere hangi düzenlemeler yürürlükte midir?
- 4- Özel gereksinimli öğrencilerin servis hizmetine erişiminde ayrımcılık, dışlama veya keyfî uygulama iddialarını önlemek amacıyla Bakanlığınızın yürüttüğü denetim mekanizmaları nelerdir?
- 5- Özel gereksinimli öğrencilerin okul servislerinden yararlanamaması nedeniyle devamsızlık yaşaması, eğitim hizmetlerine erişiminin aksaması veya ailelerin çocuklarını okula ulaştırabilmek için ağır ekonomik ve sosyal yük üstlenmesi konusunda Bakanlığınızın güncel verileri bulunmakta mıdır? Varsa bu veriler nelerdir? Yoksa bu tür mağduriyetlerin tespiti amacıyla veri toplama çalışması yapılması planlanmakta mıdır?
- 6- Özel gereksinimli öğrencilerin servis hizmetine erişiminde yaşanabilecek ayrımcılık ve dışlama iddialarının önlenmesi amacıyla okul yöneticilerine, il ve ilçe millî eğitim müdürlüklerinin ilgili personeline, servis taşımacılarına ve servis şoförlerine yönelik bilgilendirme, rehberlik veya eğitim çalışmaları yürütülmekte midir? Yürütülüyorsa bu çalışmaların kapsamı ve sıklığı nedir?